

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност:

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	1	1
---	---	---	---

СТАТИСТИЧЕСКИ МЕТОДИ В СОЦИОЛОГИЯТА

Преподавател: Доц. д-р Калоян Валентинов Харалампиев

Асистент: Ас. д-р Антоанета Георгиева Гетова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	90
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Тестова проверка	50%
2.	Изпит	50%

Критерии на оценяване

През семестъра се провеждат два теста. Първият е с 8 въпроса, а вторият – с 16 въпроса. Всеки правилен отговор носи една точка. На края на семестъра се сумират точките от двата теста и крайната оценка се определя по следната скала:

За оценка „Отличен“	От 22 до 24 точки
За оценка „Много добър“	От 19 до 21 точки
За оценка „Добър“	От 16 до 18 точки
За оценка „Среден“	От 13 до 15 точки

Ако някой студент е на мнение, че така определената оценка не отразява неговите знания, има право да иска анулиране на оценката. В такъв случай се явява на тест, който съдържа 24 въпроса, всеки от които носи една точка при правилен отговор. Оценката се получава по горната скала. Получената оценка е окончателна.

Ако някой студент не се е явил на някой от тестовете през семестъра задължително се явява на крайния тест, който съдържа 24 въпроса.

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът има за задача да запознае студентите основните статистически методи, които се прилагат при изчерпателните изследвания. В първата част се разглеждат основните понятия и основните описателни числови характеристики. Във втората част се разглеждат основните статистически методи за изследване на връзки между два признака. В третата част се разглежда статистическият анализ в динамика.

Предварителни изисквания:

Няма

Очаквани резултати:

Студентите да знаят основните източници на изчерпателни данни.

Студентите да могат да прилагат адекватни описателни числови характеристики към съответните видове признаци.

Студентите да могат да прилагат адекватни статистически методи за изследване на връзки между два признака в зависимост от вида на признаците.

Студентите да могат да прилагат адекватни статистически методи за изследване в динамика.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Същност на статистиката като наука Съвкупности, единици, признаци. Видове признаци. Дефиниционни и изучавани, качествени и количествени. Скали – номинална, ординална (рангова, бална), интервална. Статистиката и другите науки. Качествен и количествен анализ. Задачи на статистическия анализ – описателни, аналитични и прогностични. Институции провеждащи статистически изследвания и осигуряващи статистическа информация. Статистически публикации, статистически годишници и статистически справочници. Статистическа информация в Интернет.	4 часа
2	Статистически разпределения Статистическа групировка. Значения на признака, честоти, относителни дялове. Кумулативни честоти и кумулативни относителни дялове.	4 часа
3	Обобщаващи числови характеристики за център на разпределение Мода, медиана, средна аритметична. Ориентация за асиметричността на	4 часа

№	Тема:	Хорариум
	разпределенията чрез сравняването на модата, медианата и средната аритметична.	
4	Обобщаващи числови характеристики за разсейване Размах, средно аритметично отклонение, стандартно отклонение, дисперсия, коефициент на вариация.	4 часа
5	Статистически анализ на връзки между признаци Особености и ограничения на анализа. Задачи на анализа. Анализ на връзки при различни комбинации от признаци.	4 часа
6	Двумерни разпределения Двумерна групировка. Суми по редове и по колони. Условни разпределения.	4 часа
7	Анализ на връзки между качествен признак фактор и качествен признак резултат Относителни дялове по редове, по колони и общо. Коефициенти за измерване на силата на връзката – φ^2 , коефициент на Крамер. Нормиране, особености. Свеждане на анализа на връзки между количествен признак фактор и качествен признак резултат към анализа на връзки между качествен признак фактор и качествен признак резултат.	4 часа
8	Анализ на връзки между качествен признак фактор и количествен признак резултат Средни аритметични на признака резултат за всяко значение на признака фактор. Корелационно отношение. Коефициент на определеност.	4 часа
9	Анализ на връзки между количествен признак фактор и количествен признак резултат Регресионен и корелационен анализ – особености и ограничения. Линейна функция, степенна функция, експоненциална функция, логаритмична функция. Рангова корелация – коефициент на Спирман, коефициент на Гудман-Кръскал.	4 часа
10	Доказване на причинно-следствени връзки (каузалност) Проектиране и провеждане на експериментални изследвания - предварителни условия, основни понятия (контролна и експериментална група, рендомизация).	4 часа
11	Модели на експериментални и на неекспериментални изследвания	4 часа
12	Статистически анализ в динамика Елементарни измерители на динамика – прирасти, индекси, темпове. Бази и пребазиране. Общи и средни прирасти, индекси и темпове.	4 часа
13	Анализ на динамиката на количествени характеристики Аналитично изглаждане. Понятие за сезонност и цикличност.	4 часа
14	Анализ на динамиката на разпределения Коефициент на Крамер по подпериоди.	4 часа
15	Прогнозиране	4 часа
Общо:		60 часа

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Същност на статистиката като наука Съвкупности, единици, признаци. Видове признаци. Дефиниционни и изучавани, качествени и количествени. Скали – номинална, ординална (рангова, бална), интервална. Статистиката и другите науки. Качествен и количествен анализ. Задачи на статистическия анализ – описателни, аналитични и прогностични. Институции провеждащи статистически изследвания и осигуряващи статистическа информация. Статистически публикации, статистически годишници и статистически справочници. Статистическа информация в Интернет.
2	Статистически разпределения Статистическа групировка. Значения на признака, честоти, относителни дялове. Кумулативни честоти и кумулативни относителни дялове.
3	Обобщаващи числови характеристики за център на разпределение Мода, медиана, средна аритметична. Ориентация за асиметричността на разпределенията чрез сравняването на модата, медианата и средната аритметична.

№	Въпрос
4	Обобщаващи числови характеристики за разсейване Размах, средно аритметично отклонение, стандартно отклонение, дисперсия, коефициент на вариация.
5	Статистически анализ на връзки между признаци Особености и ограничения на анализа. Задачи на анализа. Анализ на връзки при различни комбинации от признаци.
6	Двумерни разпределения Двумерна групировка. Суми по редове и по колони. Условни разпределения.
7	Анализ на връзки между качествен признак фактор и качествен признак резултат Относителни дялове по редове, по колони и общо. Коефициенти за измерване на силата на връзката – φ^2 , коефициент на Крамер. Нормиране, особености. Свеждане на анализа на връзки между количествен признак фактор и качествен признак резултат към анализа на връзки между качествен признак фактор и качествен признак резултат.
8	Анализ на връзки между качествен признак фактор и количествен признак резултат Средни аритметични на признака резултат за всяко значение на признака фактор. Корелационно отношение. Коефициент на определеност.
9	Анализ на връзки между количествен признак фактор и количествен признак резултат Регресионен и корелационен анализ – особености и ограничения. Линейна функция, степенна функция, експоненциална функция, логаритмична функция. Рангова корелация – коефициент на Спирман, коефициент на Гудман-Кръскал.
10	Доказване на причинно-следствени връзки (каузалност) Проектиране и провеждане на експериментални изследвания - предварителни условия, основни понятия (контролна и експериментална група, рендомизация).
11	Модели на експериментални и на неекспериментални изследвания
12	Статистически анализ в динамика Елементарни измерители на динамика – прирасти, индекси, темпове. Бази и пребазиране. Общи и средни прирасти, индекси и темпове.
13	Анализ на динамиката на количествени характеристики Аналитично изглаждане. Понятие за сезонност и цикличност.
14	Анализ на динамиката на разпределения Коефициент на Крамер по подпериоди.
15	Прогнозиране

Библиография

Основни:

- Брогли, Я., Л. Петкова. 1988. Статистически методи в спорта. София: „Медицина и физкултура”
- Венедиков, Й. 1993. Общественото мнение. Епистемологични проблеми. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”
- Венедиков, Й. 1992. Статистика, социология и още нещо... София: Информационно обслужване
- Гатев, К., Н. Гатева. 2008. Статистика. Статистически методи в емпиричните изследвания и бизнеса. София: „Парадигма”
- Енциклопедичен речник по социология. 1996. София: „М-8-М”
- Калинов, К. 2001. Статистически методи в поведенческите и социалните науки. София: Нов български университет
- Манов, А. 2001. Статистика със SPSS. София: „Тракия-М”
- Парчев, И. 1988. Избор на партия, избор на президент. София: Статистическо издателство и печатница при НСИ
- Петров, С., С. Велева-Стефанова. 2009. Обща теория на статистиката. София: „Парадигма”
- Съйкова, И., А. Стойкова-Къналиева, С. Съйкова. 2002. Статистическо изследване на зависимости. София: Университетско издателство „Стопанство”
- Трифонов, Т., В. Цонкова. 2007. Статистика в икономиката и управлението. Велико Търново: „Астарта”

Харалампиев, К. 2012. Въведение в основните статистически методи за анализ (второ преработено и допълнено издание). София: ИК „Балон”

Харалампиев, К. 2003. Въведение в основните статистически методи за анализ. София: „Балкани”

Дата: 10 януари 2018

Съставил: доц. д-р Калоян Харалампиев